

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ב בכסלו, תשפ"ב
16 בנובמבר, 2021
388/2021

**חשבונות לאומיים: אומדן ראשון לרבעון השלישי של שנת 2021 -
התוצר המקומי הגולמי עלה ב-2.4% בחישוב שנתי**

**National Accounts: First Estimate for Third Quarter of 2021 - GDP increased
at Annual Rate of 2.4%**

הרבעון השלישי של שנת 2021 לעומת הרבעון השני של שנת 2021 (שינוי מנוכה עונתיות בחישוב שנתי¹
במחירי שוק)

- עלייה של 2.4% בתמ"ג
- עלייה של 3.5% בתמ"ג ללא מיסים נטו על היבוא
- יציבות בתמ"ג העסקי (עלייה של 0.1%)
- עלייה של 0.7% בהוצאה לצריכה פרטית (עלייה של 5.1% בצריכה הפרטית למעט מוצרים בני-קיימה)
- עלייה של 14.8% בהשקעות בנכסים קבועים
- עלייה של 7.5% ביצוא הסחורות והשירותים
- עלייה של 2.7% ביבוא הסחורות והשירותים
- ירידה של 2.3% בהוצאה לצריכה ציבורית

העלייה בתוצר ברבעון השלישי משקפת עליות בהשקעות בנכסים קבועים וביצוא הסחורות והשירותים, כאשר הצריכה הפרטית (שהושפעה מהירידה ביבוא מכוניות נוסעים לאחר העליה ברבעון הקודם) שמרה על יציבות והצריכה הציבורית ירדה.

¹ שינויים בחישוב שנתי: $1 - \left(\frac{X_t}{X_{t-1}}\right)^4$ כאשר X היא סדרה רבעונית מנוכת עונתיות במחירי 2015, ו-t הוא הרבעון הנאמד. החישוב נועד להציג את השינוי בין תקופות בקנה מידה אחיד, ברמה שנתית לצורך ביצוע השוואות.

הרבעון השלישי של שנת 2021 לעומת הרבעון השלישי של שנת 2020 (שינוי מנוכה עונתיות במחירי שוק)

- עלייה של 5.9% בתמ"ג
- עלייה של 5.5% בתמ"ג ללא מיסים נטו על היבוא
- עלייה של 6.4% בתמ"ג העסקי
- עלייה של 12.7% בהוצאה לצריכה פרטית (עלייה של 12.9% בצריכה הפרטית למעט מוצרים בני-קיימה)
- עלייה של 14.2% בהשקעות בנכסים קבועים
- עלייה של 10.7% ביצוא הסחורות והשירותים
- עלייה של 25.4% ביבוא הסחורות והשירותים
- ירידה של 1.0% בהוצאה לצריכה ציבורית

אומדן זה מבוסס על מקורות נתונים שחלקם אינם סופיים ושלמים, האומדן עשוי להתעדכן עם קבלת הנתונים הסופיים.

האומדן הבא שיתבסס על נתונים שלמים יותר יתפרסם ב-16.12.2021.

בעקבות התנודתיות הרבה בסדרות התוצר המקומי הגולמי וברכיביו בשל השפעת משבר הקורונה, אומדנים מוקדמים של החשבונות הלאומיים לסיכום שנת 2021 לא יפורסמו השנה ב-31.12.2021. נתוני סיכום השנה הכוללים תוצר מקומי גולמי ומרכיביו יפורסמו ב-16.2.2022.

[מידע כללי על מדיניות העדכונים](#)

ניכוי העונתיות בתקופת משבר הקורונה:

נתונים מנוכי עונתיות עבור השנים 1995-2019 חושבו בהתבסס על הגורמים העונתיים וגורמי החג וימי הפעילות שחושבו עד הרבעון הרביעי של שנת 2019, כך שהנתונים מנוכי העונתיות עבור תקופה זו לא הושפעו ממשבר הקורונה.

הנתונים מנוכי העונתיות החל מהרבעון הראשון של 2020 ועד לרבעון השלישי של 2021 חושבו באמצעות החלפת הנתונים המקוריים החריגים לתקופה זו בנתונים חזויים שהתקבלו ממודל שהותאם לסדרה בתקופה של עד סוף הרבעון הרביעי של שנת 2019, והפעלת השיטה הרגילה של חישוב נתונים מנוכי עונתיות, כפי שהייתה מקובלת לפני פרוץ המשבר.

נציין כי בפרסומים הבאים, הסדרה מנוכת העונתיות עד סוף הרבעון הרביעי של 2019 תישאר ללא שינוי גם לאחר קבלת נתונים לתקופות נוספות עד אוגוסט 2022.

המקורות העומדים לרשות המשק (התוצר המקומי הגולמי והיבוא)

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, עלה ברבעון השלישי של שנת 2021 ב-2.4% לעומת הרבעון הקודם לאחר עליה של 13.7% ברבעון השני של שנת 2021.

יש לציין כי העלייה המתונה יחסית מוסברת גם על ידי הירידה ביבוא מכוניות נוסעים לעומת הרבעון השני של שנת 2021 על אף שמכוניות הנוסעים אינן מיוצרות בארץ, המיסים על היבוא בכלל ועל מכוניות הנוסעים בפרט הם חלק מהתמ"ג, וכך הירידה במיסים על היבוא תרמה לירידת התמ"ג.

התוצר המקומי הגולמי ללא מיסים נטו על היבוא (שאינו כולל את השפעת הירידה במיסים הנובעים מהירידה ביבוא כלי הרכב), עלה ב-3.5% בחישוב שנתי.

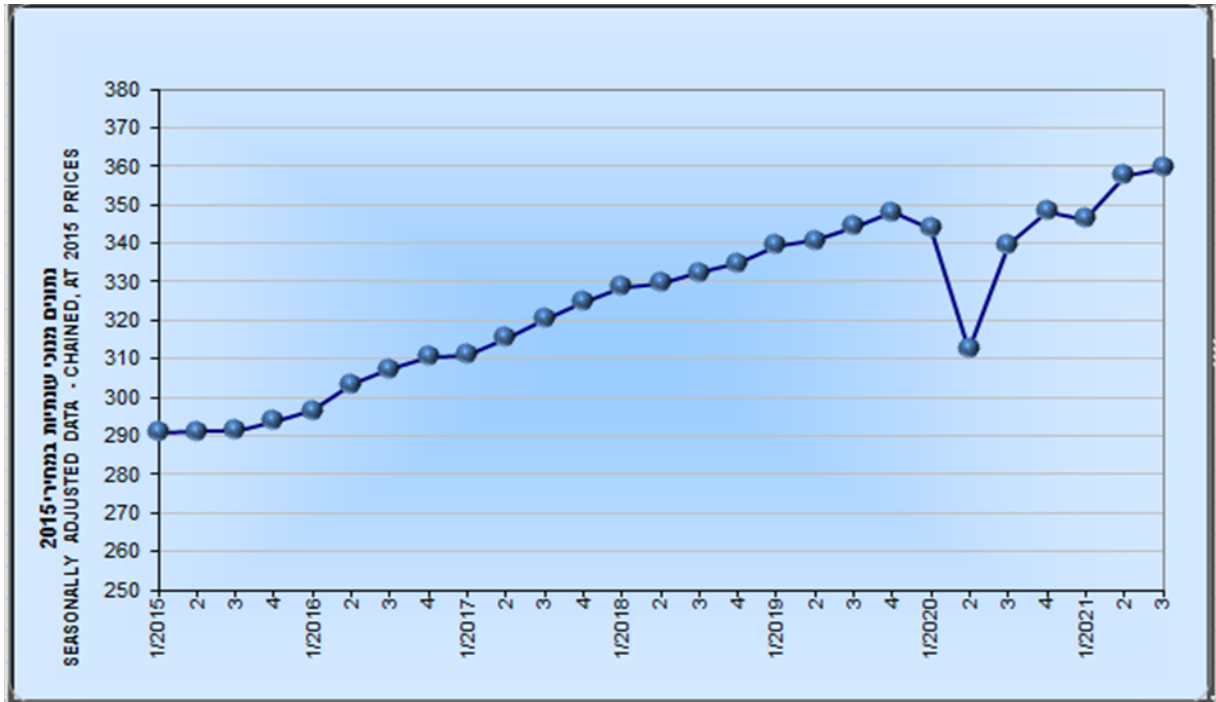
כמו כן, ברבעון השלישי של שנת 2021:

התוצר המקומי הגולמי לנפש עלה ב-0.5% בחישוב שנתי.

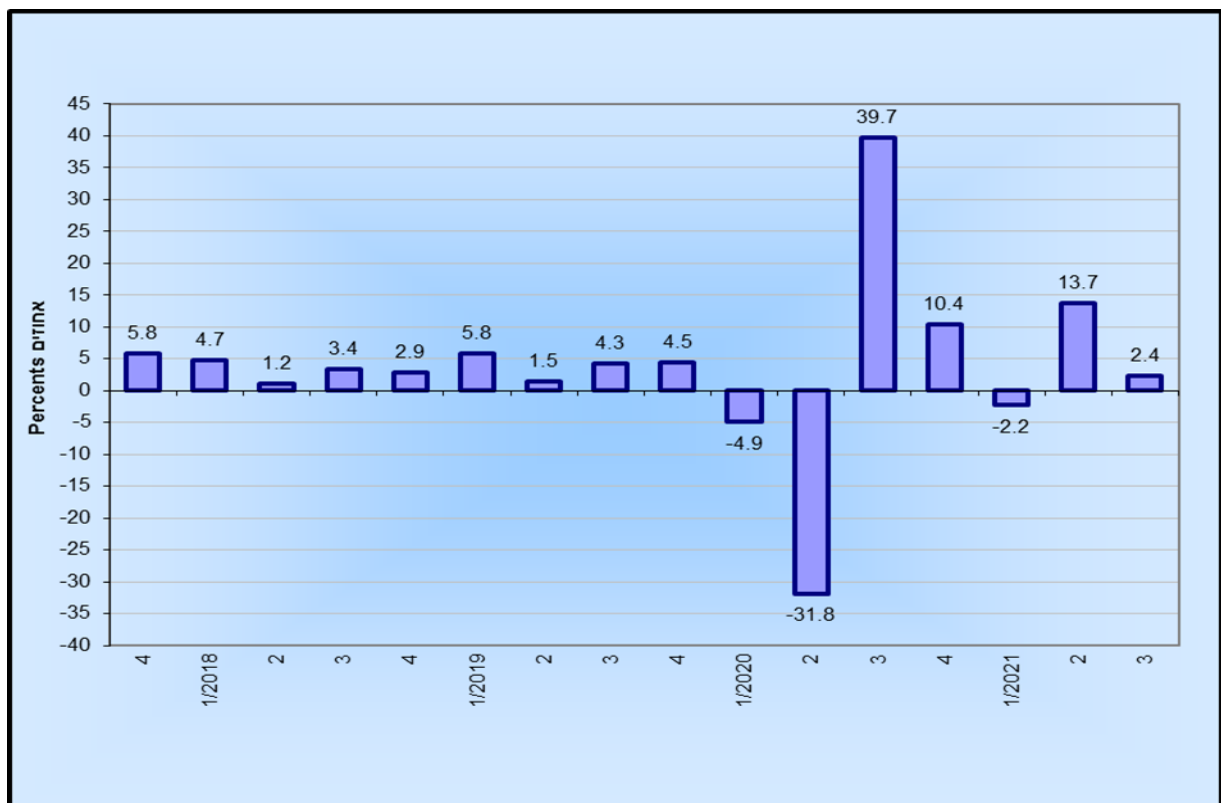
להלן השינויים בתוצר המקומי הגולמי במחירים קבועים (באחוזים) לאחר ניכוי השפעת העונתיות בהשוואה לתקופות קודמות:

רבעון	2020/1	2020/2	2020/3	2020/4	2021/1	2021/2	2021/3
כל רבעון לעומת קודמו בחישוב רבעוני	-1.2	-9.1	8.7	2.5	-0.6	3.3	0.6
כל רבעון לעומת קודמו בחישוב שנתי	-4.9	-31.8	39.7	10.4	-2.2	13.7	2.4
כל רבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד	1.3	-8.3	-1.4	0.0	0.7	14.5	5.9

תרשים 1 - תוצר מקומי גולמי
נתונים מנוכי עונתיות, מיליארדי ש"ח

תרשים 2 - תוצר מקומי גולמי - נתונים מנוכי עונתיות
שינוי כמותי לעומת רבעון קודם בחישוב שנתי

יבוא הסחורות והשירותים עלה ברבעון השלישי של השנה ב-2.7% בחישוב שנתי.

שינוי זה משקף ירידה של 11.8% ביבוא השירותים למעט שירותי התיירות, כאשר יבוא שירותי התיירות עלה ב-30.7% בחישוב שנתי (6.9% בחישוב רבעוני) כך שסך יבוא השירותים ירד ב-8.2% בחישוב שנתי. יבוא הסחורות האזרחיות עלה ב-24.6% בחישוב שנתי (5.6% בחישוב רבעוני) ברבעון השלישי של שנת 2021.

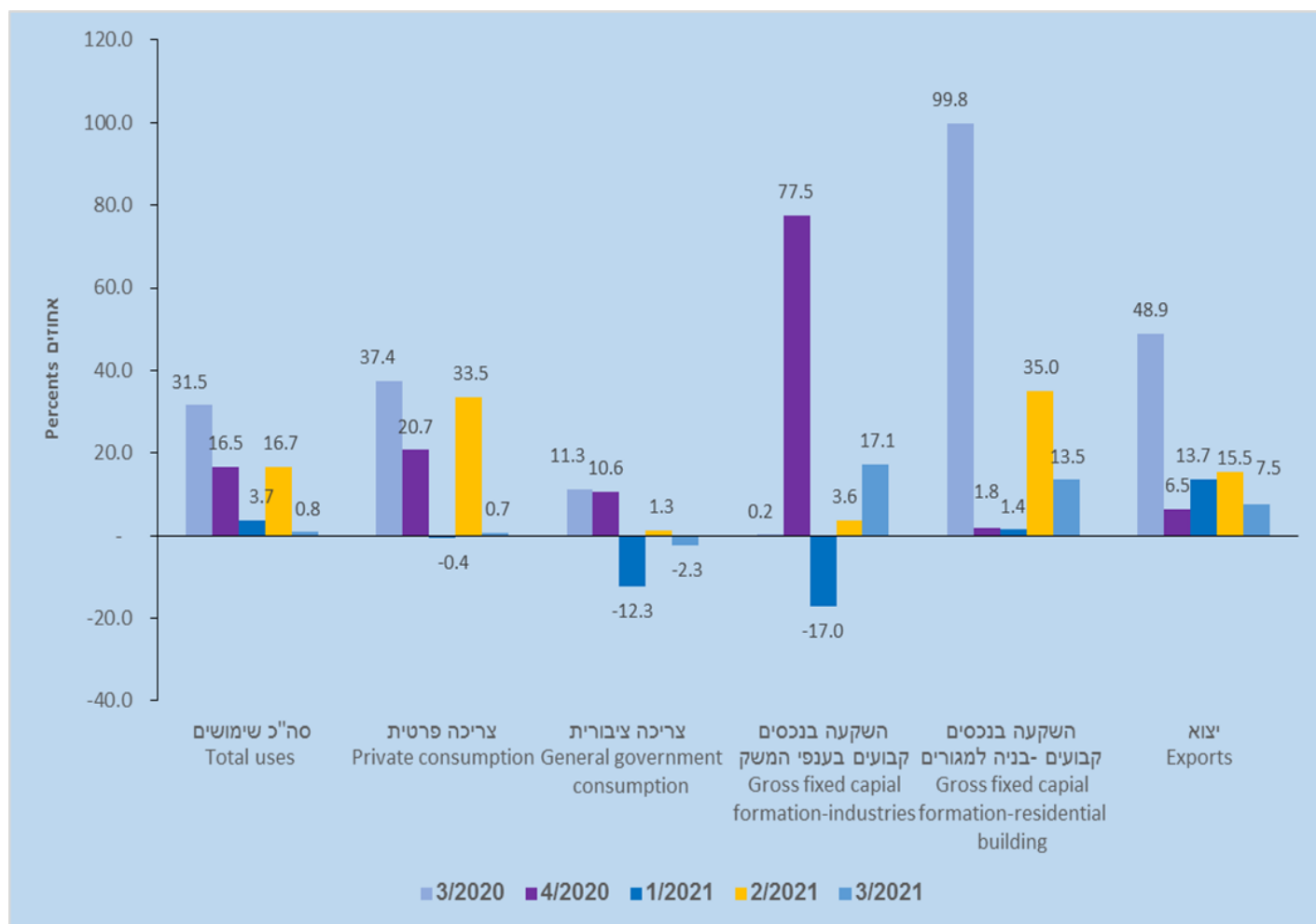
בנוסף על כך, עלו ברבעון השלישי של שנת 2021 יבוא היהלומים והיבוא הביטחוני. כך, **שיבוא הסחורות והשירותים למעט יבוא ביטחוני, אוניות, מטוסים ויהלומים** ירד ברבעון השלישי של 2021 ב-4.2% בחישוב שנתי.

השימושים במקורות

סך המקורות שעמדו לרשות המשק מתוצר מקומי ומיבוא עלה ב-0.8% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 16.7% ברבעון השני של שנת 2021.

תרשים 3 - השימושים במקורות (ההוצאות לצריכה, להשקעה וליצוא)

שינוי כמותי בחישוב שנתי, מנוכה עונתיות

ההוצאה לצריכה פרטית

ההוצאה לצריכה פרטית שהושפעה מהירידה החדה ביבוא מכוניות הנוסעים לעומת הרבעון הקודם עלתה ב-0.7% בחישוב שנתי ברבעון השלישי של שנת 2021, כאשר ההוצאה לצריכה פרטית למעט מוצרים בני-קיימה שאינה כוללת את רכישת מכוניות הנוסעים עלתה ב-5.1% בחישוב שנתי.

הצריכה הפרטית לנפש ירדה ב-1.1% בחישוב שנתי ברבעון השלישי של שנת 2021 לעומת הרבעון השני של שנת 2021 לאחר עליה של 31.3% בחישוב שנתי ברבעון השני (7.0% בחישוב רבעוני).

השינויים בהוצאה לצריכה הפרטית לנפש ברבעון השלישי של 2021 משקפים עלייה של 6.8% בצריכה פרטית שוטפת לנפש (ההוצאות למזון, משקאות וטבק, לשירותים אישיים, לדירור, לדלק וחשמל לאחזקת בית, ולמוצרי תעשייה לצריכה שוטפת).

ההוצאה למוצרים בני-קיימה למחצה לנפש (ההוצאה על הלבשה והנעלה, טקסטיל לבית, כלי עבודה ובית קטנים חשמליים, מוצרי בידור ופנאי וחפצים אישיים) עלתה ברבעון השלישי של 2021 ב-2.9% בחישוב שנתי. כאשר ההוצאה על הלבשה והנעלה ירדה ב-9.2% בחישוב שנתי.

ההוצאה למוצרים בני-קיימה לנפש ירדה ב-18.5% בחישוב שנתי, כאשר ההוצאות לכלי רכב לשימוש פרטי ירדו בצורה משמעותית לאחר העליה החדה ברבעון השני.

ההוצאה לצריכה ציבורית

ההוצאה לצריכה ציבורית ירדה ב-2.3% ברבעון השלישי של שנת 2021 בחישוב שנתי.

ההוצאה לצריכה האזרחית עלתה ב-0.9% בחישוב שנתי, כאשר הקניות האזרחיות נטו ירדו ב-1.9% בחישוב שנתי.

ההוצאה לצריכה ביטחונית עלתה ב-14.4% בחישוב שנתי ברבעון השלישי של שנת 2021, כאשר היבוא הבטחוני תרם משמעותית לעלייה זו.

ההשקעה בנכסים קבועים

ההשקעה בנכסים קבועים (ההשקעה בבתי מגורים והשקעות ענפי המשק בבנייה, בציוד ובכלי תחבורה) עלתה ברבעון השלישי של 2021 ב-14.8% בחישוב שנתי.

השינוי בהשקעה בנכסים קבועים משקף ירידה של 68.1% בחישוב שנתי בהשקעה בכלי תחבורה יבשתיים (24.8% בחישוב רבעוני) לאחר העלייה החדה ברבעון הקודם.

ההשקעה במכונות וציוד אחר (לא כולל ציוד ICT - ציוד ענפי טכנולוגיות המידע והתקשורת) ירדה ב-16.4% בחישוב שנתי, וההשקעות בענפי ה-ICT עלו ב-20.7% בחישוב שנתי (4.8% בחישוב רבעוני).

ההשקעה במוצרי קניין רוחני שמרה על יציבות (עלייה של 0.2% בחישוב שנתי).

ההשקעה בבנייה למגורים עלתה ב-13.5% בחישוב שנתי וההשקעה בבנייה שלא למגורים ועבודות בנייה אחרות עלתה ב-6.4% בחישוב שנתי.

יצוא הסחורות והשירותים

יצוא הסחורות והשירותים (למעט יהלומים וחברות הזנק) שמר על יציבות ברבעון השלישי של שנת 2021 (עלייה של 0.6% בחישוב שנתי).

יצוא השירותים עלה ב-2.5% בחישוב שנתי, ויצוא השירותים האחרים שאינו כולל תיירות וחברות הזנק ירד ב-5.9% בחישוב שנתי.

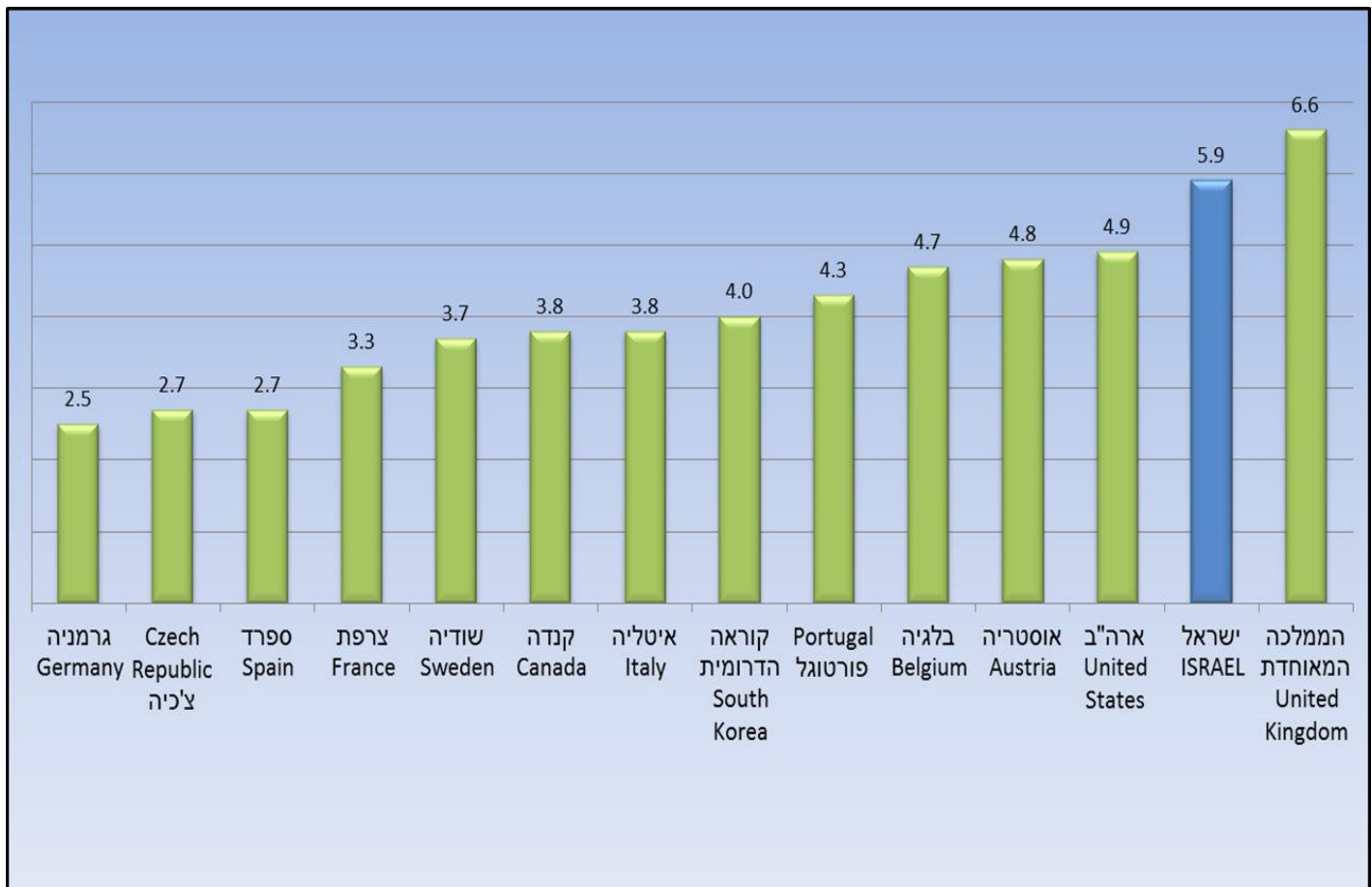
סך יצוא הסחורות מענפי התעשייה למעט יהלומים ירד ברבעון השלישי של שנת 2021 ב-5.3% בחישוב שנתי. לעומת זאת, חלו עליות ביצוא היהלומים וביצוא חברות ההזנק, כך שסך כל יצוא הסחורות והשירותים עלה ב-7.5% בחישוב שנתי ברבעון השלישי של שנת 2021.

השוואה בין-לאומית

משבר הקורונה הוא משבר בין-לאומי שהשפיע על הכלכלה העולמית. פתיחת המשק והחזרה החלקית לשגרה אפיינו את המדינות השונות ובדומה לישראל תרמו לתנודות גבוהות של התמ"ג במהלך השנה. להלן נתונים על שיעור השינוי בתמ"ג ברבעון השלישי של שנת 2021 במדינות שונות.

תרשים 4 - תוצר מקומי גולמי ברבעון השלישי של 2021

שינוי כמותי באחוזים לעומת הרבעון המקביל אשתקד

מקור: OECD, נכון ל-15.11.2021